

Nasinyari Marko Sitayo uit Tanzania is sinds 12 januari in Nederland voor de halfjaar durende opleiding International Animal Husbandry and Milk Processing aan PTC+ in het Friese Oenkerk. In mei liep ze een week stage op Kaasboerderij De Willigen in Vreeland. De Zelfkazer zocht haar daar op.

HENKTEN HAVE

Rijk en Coby Willig van Kaasboerderij De Willigen hebben al vaker stagiairs uit het buitenland gehad. “We vinden het gewoon leuk. We zijn ook al bij oud-stagiairs in China en Tanzania op bezoek geweest”, vertelt Coby. Samen met hun zoon David en schoondochter Yolanda runnen Rijk en Coby de melkveehouderij met kaasmakerij en daarnaast een bed and breakfast. Binnenkort gaan ze ook vier appartementen verhuren – daarvoor ondergaat de oude koe stal een complete metamorfose. Ondanks de verbouwing maken Coby en Rijk graag tijd voor stagiaire Nasinyari Marko Sitayo. Samen met 23 andere studenten uit Afrikaanse en Aziatische landen volgt ze de opleiding International Animal Husbandry and Milk Processing aan PTC+ in Oenkerk. Nasinyari komt uit Arusha, een stad met 271.000 inwoners in het noorden van Tanzania. Ze heeft vier eigen kinderen en vier adoptiekinderen. Zeven jaar geleden volgde ze ook al een opleiding in Nederland. Inmiddels is ze werkzaam op een kleine zuivel-fabriek waar melk wordt verwerkt tot Goudse kaas, yoghurt, boter en ghee. De melk wordt geleverd door circa honderd Masai-vrouwen die elk twee tot tien koeien melken. De koeien, die 4 tot 8 liter melk per dag geven, zijn eigendom van de Masai-mannen, maar de melk is voor de vrouwen en ook het geld dat ze ermee verdienen.

De Masai is een nomadisch volk dat voornamelijk in Kenia en Tanzania woont. Ze leven nog volgens eeuwenoude tradities. Vee is voor de Masai onontbeerlijk. Ze eten het vlees, drinken de melk, gebruiken de huiden en botten.

In Tanzania groeit de markt voor zuivel-producten, merkt Nasinyari. Yoghurt, boter en ghee eten de Tanzanianen altijd al graag. Kaas eten is geen traditie, maar de vraag

ernaar neemt toe. Het is wel een luxe-product dat lang niet elke Tanzaniaan zich kan veroorloven.

Meer kaas uit minder melk

Tijdens hun verblijf in Nederland volgen de 24 studenten eerst 9 weken een basiscursus aan PTC+ en vervolgens kunnen ze kiezen uit drie specialisaties. Nasinyari koos voor *dairy processing*. Voor deze specialisatie loopt ze een week stage op kaasboerderij De Willigen. Halverwege de week heeft ze al veel geleerd van Coby Willig die al 31 jaar kaas maakt. Het valt Nasinyari vooral op dat Coby meer kaas maakt met minder melk, en dus een hogere opbrengst heeft, dan zijzelf in Tanzania. “In Tanzania warmen ze de melk te veel op”, legt Coby uit. “Ook wassen ze de wrongel te vaak. Daardoor verdwijnt er veel vocht en dus volume.” Nasinyari: “Onze kaas is daardoor ook droger dan de Nederlandse.”

Overigens wordt er niet alleen maar gewerkt. Coby: “We doen ook leuke dingen. Zo hebben we gefietst en zijn we naar een boerenijsbereider in de buurt geweest. Ook hebben we een bezoek gebracht aan Gebr. Rademaker.”

Morgen is de laatste stagedag van Nasinyari bij de familie Willig. Eigenlijk is de stage te kort, vinden beide partijen, maar de Tanzaniaanse heeft een strakke agenda. “Ik heb geen tijd om heimwee te krijgen.”

Bij de diploma-uitreiking in juli zullen Coby en Rijk Willig en Nasinyari elkaar nog een keer ontmoeten. Dan heeft Nasinyari ook haar *Back Home Action plan* klaar. “Ik wil een laboratorium oprichten om de melkqualiteit te kunnen meten. Daarnaast wil ik graag een melkverzamelpunt in een andere stad. En ik ben van plan om ijs te gaan maken.”

1

1 Coby, Rijk en Nasinyari aan het werk in de kaasmakerij.

Opleiding onder druk

PTC+ biedt trainingen op het gebied van melkveehouderij, varkens, pluimvee, diervoeders en tuinbouw, die erkend zijn door het *Netherlands Fellowship Program* (NFP). Dat betekent dat deelnemers uit een groot aantal ontwikkelingslanden, die aan deze opleidingen willen meedoen, in aanmerking kunnen komen voor studiebeurzen. Het programma wordt betaald met Nederlands ontwikkelingsgeld, onder regie van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het Nuffic, de Nederlandse organisatie voor samenwerking in het hoger onderwijs, voert de regeling uit. “Studenten uit ontwikkelingslanden die een training bij PTC+ hebben gevolgd, komen vaak op een vrij hoge positie terecht bij de overheid of in het bedrijfsleven”, vertelt Herjan Bekamp van PTC+. “Helaas staan onze opleidingen en trainingen vanwege bezuinigingen door de overheid onder druk. Het is dus de vraag of de trainingen blijven bestaan.”

‘Geen tijd voor heimwee’